

Uddannelse

På havet bliver drenge til fiskere

Frits Fly Hansen har gode erfaringer med at have lærlinge med på sit skib HM 177. (Foto: René Dandanel)

Gode praktikpladser er en hjørnesten i fiskeruddannelsen

Af Lars Gammelgaard

Efter det obligatoriske sikkerhedskursus af tre ugers varighed tager det to år at uddanne sig til erhvervsfisker. Uddannelsen indeholder tre praktikperioder af seks måneders varighed, hvor lærlingen skal indgå som en del af besætningen på praktikfartøjet. Det er her lærlingen for alvor skal lære alle arbejdsfunktioner om bord på et fiskerfartøj. Det kræver, at Fiskeriskolen i Thyborøn kan finde praktikpladser nok til deres elever.

- Det har da kunnet lade sig gøre indtil nu. Det er vores mål, at lærlingene i deres praktikperioder får prøvet forskellige grene af fiskeriet, siger uddannelses-

konsulent på Fiskeriskolen i Thyborøn Preben Noer. Det er et mål, der af og til kan være svært at opfylde, idet praktikpladserne er stærkt koncentreret om de store danske fiskerihavne i Nord- og Vestjylland.

Strammet op

- Det er lidt sværere at skaffe praktikpladser i Øst Danmark. I det hele taget kan vi godt mærke, at økonomien er mere presset i øjeblikket. Mange fiskere vil egentlig gerne have en lærling om bord, men økonomien spænder ben for det, siger Preben Noer. Han kan da også berette om mange positive tilkendegivelser fra fiskere, der er blevet positivt overrasket over at have en lærling om bord.

- Vi har nok strammet lidt op de senere år. Vi siger stop til flere, som ikke er egnede. Det betyder, at der er færre praktikophold, der ender som en fiasko. Et fiskerfartøj er jo en lille enhed, hvor man ikke kan skjule sig. Det kan en lærling i en stor virksomhed på land måske bedre, siger Preben Noer.

Ivrigt efter at lære noget
Frits Fly Hansen - HM 177
Lisa Fly er en af de skippere, der har haft glæde af at have lærlinge med om bord.

- Jeg har været godt tilfreds med at have lærlinge ombord. Og skal vi have unge mennesker ind i fiskeriet, er det jo nødvendigt, siger Frits Fly Hansen. Det er hans erfaring, at de unge mennesker er ivrige efter at lære noget.

- Jeg kender da nogen, hvor det ikke gæet så godt, men for mig har det bare fungeret. Det havde dog ikke været muligt for mig, hvis jeg skulle betale fuld løn. Det er økonomien ikke til, siger han. Desuden har han den fordel, at Hanstholm Fiskeriforening har en særlig ordning med tilskud til lærlinge. Det har dog ikke været afgørende for, at Frits Fly Hansen i april igen siger velkommen til en ny lærling.

- Jeg kan varmt anbefale andre, der fisker, selv at tage en lærling om bord. Det kræver selvfølgelig, man har fisk til det, men det er muligt at få et mere effektivt fiskeri med en lærling om bord, siger Frits Fly Hansen.

Bundgarnsseminar

Drøm om bundgarnsfiskeri til skolen

Fiskeriskolen vil gerne fokusere mere på bundgarn, hvis bundgarnsfiskerne vil det

Af René Dandanel

- Jeg har en drøm, sagde Jan Mortensen, Fiskeriskolen, EUC Nordvest, på bundgarnsmødet i Karrebæksminde.

Drømmen går på at udvikle uddannelsen til fisker til også at fokusere mere på bundgarnsfiskeriet. Der har nemlig været kritik af indholdet i uddannelsen, hvor få sider i uddannelsesmateriale fortæller eleverne om, hvordan bundgarnsfiskeri foregår.

- Jeg tror godt, at vi kunne få penge fra den Europæiske Fiskerifond til noget med bundgarn, sagde Jan Mortensen.

Han forestiller sig, at der i Nissum Bredning kunne

etableres et bundgarnsfiskeri, som kunne vises frem for de unge.

- Men det kræver, at I siger, at I gerne vil have nogen i praktik, sagde Jan Mortensen.

Han tror ikke, at det vil vælte ind med unge, der vil have bundgarnsfiskeri som beskæftigelse.

- Måske tre-fire stykker, sagde han.

Praktik og skole

Bundgarnsfiskeriet har sine årstider, og derfor blev der udtrykt bekymring for, om skole- og praktikperioderne kunne forenes, så praktiktiden ikke kun kommer til at foregå i garnhuset.

- Det må vi kigge på i fællesskab. Vi kan ikke være

tjent med en lærling, der kun er i garnhuset, konstaterede Jan Mortensen.

Niels Erik Jensen, Fakse Ladeplads, spurgte til, om der var interesse for bundgarnsfiskeri fra skolens elever, eller det var et behov, som skolen ville skabe.

Jan Mortensen troede på, at man ved at tilbyde et mere målrettet uddannelsesforløb mod bundgarnsfiskeriet, kunne få fat i en ny gruppe unge.

- Og jeg ser da også en udviklingsmulighed for skolen med netop jeres type af fiskeri, konstaterede skolens formand.

En af deltagerne på bundgarnsmødet pegede på, at en udvikling af uddannelsen skal ske i samarbejde med Bundgarnsudvalget.

- Og det er lige præcis, hvad vi gerne vil. Det vil jeg gerne give tilsagn om, sagde Jan Mortensen.

Små skibe i fare

Af René Dandanel

- Der er mange forlis i forbindelse med jeres typer af skibe.

Sådan sagde Peter Frey fra Opklaringsenheden, der opremsede en lang liste med mindre fartøjer, der gennem de seneste 15-20 år er forlist.

- De kæntrerede, forliste og nogle forsvandt. Mange af dem med en tragisk udgang, sagde Peter Frey.

Peter Frey nævnte, at kravet om fuldstændige stabilitetsberegninger af ny fartøjer, omfattet af bestemmelserne i Meddelelser fra Søfartsstyrelsen F, blev indført i 1994. Og derfor er der mange mindre fartøjer,

hvor der aldrig er blevet undersøgt stabilitet på skibet.

- Det uheldige er også, hvis folk er begyndt at bygge om på skibet, sagde han.

På bundgarnsmødet i Karrebæksminde fortalte Peter Frey om en søulykke med bundgarnsfartøjet Frankvicki, der skete 17. december 2008 i Hjelms Bugt nær Klintholm.

Fartøjet var en time og et kvarter væk fra havnen, og på vej hjem blev nogle garn taget op. I stedet for at dele de 200 favne over to omgange, tog fiskeren det hele med samtidig.

- Skibet fik lavt fribord, da de 200 favne garn blev taget ombord. Det gav 15 cm fribord på ret køl, så

den skulle ikke krænge ret meget, før der kom vand på dækket, fortalte Peter Frey.

På turen sejlede skipperen med tomgangsart, cirka to knob, fordi han var klar over, at fartøjet var tungt lastet. Alligevel forskubbede lasten sig, og der kom flere dønninger ind over bagbords lønning. Vandet kunne ikke løbe af dækket, fordi der ikke var lænsepor-te i skanseklædningen. Det fik fartøjet til at krænge, og kæntrerede fartøjet til sidst efter blot 20-30 sekunder.

Ifølge Opklaringsenhedens ulykkesrapport var årsagen, at der var for meget vægt og for lidt fribord, lød konklusionen.

På bundgarnsmødet i Karrebæksminde fortalte Peter Frey om en søulykke med bundgarnsfartøjet Frankvicki. (Foto: Søfartsstyrelsen)

FISKERNES FORBUND
-nu også for selvstændige

Kontakt os allerede i dag
på tlf: 98 44 16 66 eller 98 44 18 30
Telefontid: 10-14

Pas på dig selv

Der er flere forskellige måder at sikre sig, hvis man falder i vandet eller skibet går ned

Af René Dandaneil

Når uheldet er ude, er det rart med sikkerhedsudstyr, der kan hjælpe redningsmandskabet med at finde den savnede person. Derfor havde Fiskeriets Arbejds-miljøråd bedt Flemming Jensen fra firmaet Uni-Safe Electronics A/S om at komme med et oplæg om nød-pejlesendere specielt beregnet til mindre fartøjer, på bundgarnsseminaret i Karrebæksminde.

- Vi beskæftiger os med blandt andet med udstyr som EPIRB, SART og AIS, nævnte Flemming Jensen og gennemgik de forskellige muligheder.

Han nævnte, at langt det meste udstyr har batterikapacitet til 48 timers drift.

EPIRB

EPIRB'en sender på to frekvenser. Den ene frekvens, 121,5 Mhz, er en pejlefrekvens, mens den anden

frekvens, 406 Mhz, er en frekvens, der sender et signal via satellit til Søværnets Operative Kommando, SOK, i Århus.

- Der er 48 timers batteritid, og Tron 40S har en stærk blitz, som kan ses op til 10 km væk på en klar nat, sagde Flemming Jensen.

Tron 40S stiger automatisk til overfladen, hvis skibet går ned, da den har en hydrostat monteret.

En anden model, Tron 45S, er derimod en mindre manuel sender, som man selv skal tage med i redningsflåden.

EPIRB'en sender på et globalt dækkende satellitsystem, hvor der sendes på to forskellige systemer, og det gør, at SOK vil modtage et nødkald, lige meget hvor på kloden man kommer galt af sted.

Personligt udstyr

Men EPIRB'en er ikke det eneste, som kan sikre dig

Flemming Jensen mente, at en personlig nødsender ville være et godt supplement til EPIRB.

- Vi har solgt lidt over 1000 enheder af den personlige nødsender i Danmark, forklarede han.

Det er især til lodser, redningsstationer og folk, der arbejder på havvindmøller eller boreplatforme.

- Der er lys i antennen, så man kan se den, forklarede han.

Den model, som Uni-Safe sælger, hedder Sea Marshall. Den sender kun på pejlefrekvensen 121,5 MHz, og den starter, selvom man er bevidstløs. Der er nemlig monteret en mekanisme, der gør, at den aktiveres, når den kommer i berøring med vand.

Sea Marshall'en er en personlig nødsender. Flemming Jensen fortalte, at den har en rækkevidde op til 50 km.

- Hvis den sidder rundt om halsen, så er rækkevidden kortere. Er den sat fast på for eksempel redningsvesten, og hvor antennen er helt udstrakt, så er rækkevidden længere, konstaterede Flemming Jensen.

Den personlige nødsender begynder automatisk at sende efter 15 sekunder

i vandet, når den er armeret ved starten af fiskeriet.

Sidste år kom en nyhed på markedet, Rhotheta RT 77 Helb, der sender med to watt i stedet for de 0,1 watt, som den mindre model sender med. Det betyder, at signalet har en rækkevidde på op til otte sømil.

- Det er Rolls Roycen, konstaterede Flemming Jensen.

For at få mest muligt ud af den personlige nødsender, anbefales en såkaldt "crew-guard", som er en alarmmodtager, der reagerer på nødsignaler på frekvensen 121,5 MHz.

Der findes også PLB'er med 406 Mhz, men disse har ikke vandkontakter og skal dermed aktiveres manuelt. Disse vil ikke hjælpe en bevidstløs person.

Andet udstyr

Flemming Jensen kom også ind på udstyr som SART og AIS, der også kan benyttes som en sikkerhed.

- SART'en kan ses på radaren. Det er en stor prik og derefter mindre prikker, som viser retningen til SART'en på radarskærmen. Det er et signal, man ikke kan forveksle, sagde Flemming Jensen.

- En aktiv radarreflektor

Nødsendere og SART er blandt det udstyr, som fiskere kan sikre sig med, hvis uheldet er ude. (Foto: René Dandaneil)

er en enhed, der modtager et radarsignal, forstærker det og sender det ud igen. På denne måde kommer en lille jolle til at ligne en stor stålkutter på de andre skibes radarskærm. Denne enhed kan anbefales til små skibe, der ikke har radar ombord.

- AIS'en sender løbende data ud om skibets position til andre skibe, så man både selv kan blive set og se andre. Har man en AIS-modtager ombord, så kan man overføre dataene til kortplotteren, hvor man kan se de andre skibe. Den

ne funktion er kun mulig på nyere kortplottere, som kan vise AIS-mål på skærmen. Redningsstationerne har AIS-modtagere, der dækker hele Danmark, og hvis et skib med AIS-sender kører og synker så hurtigt, at man ikke når at sende nødsignal ud, så kan redningsstationen "spole tiden tilbage" i deres system og se den position, som skibet sidst sendte ud.

Dette er en stor hjælp i en redningssituation, men kan selvfølgelig først gøres, når skibet er meldt savnet.

Ungt medlem i bundgarnsudvalg

Den 20-årige bundgarnsfisker Sune Thommesen fra Fjellerup Strand på Djursland er blevet valgt som suppleant til arbejdet i bundgarnsudvalget. Og da suppleanten indtræder i udvalgets arbejde, så er gennemsnitsalderen i udvalget blevet kraftigt sænket.

Sune Thommesen fuldede i efteråret sin uddannelse på Fiskeriskolen, EUC Nordvest, hvor han blandt andet var i praktik i et bundgarnsfiskeri.

Udover valget af Sune Thommesen blev Svend Erik Olsen, Rødvig, Claus Permin, Kalvehave, og Niels Erik Jensen, Fakse Ladeplads, alle genvalgt. Derudover er Bjarne Larsen, Klintholm, i løbet af perioden indtrådt som suppleant for Thomas Hansen, Karrebæksminde.

Efter bundgarnsmødet konstituerede udvalget sig med Niels Erik Jensen som formand og Claus Permin som næstformand.

Sune Thommesen er valgt som suppleant til bundgarnsudvalget. (Foto: René Dandaneil)

Athene kommer til din havn

Af René Dandaneil

For 110 kr. om dagen kan man få et godt tilbud fra Fiskeriskolen, EUC Nordvest, der tilbyder efteruddannelse til fiskerne.

- Og så får man en kursusgodtgørelse på 700 kr. om dagen plus formiddagskaffe, fastslog Jan Mortensen fra Fiskeriskolen på bundgarnsmødet i Karrebæksminde.

For kort tid siden blev Erik Christensen ansat som konsulent, og han får til opgave at rejse rundt og tilbyde efteruddannelse. Alle

rede nu er Fiskeriskolen ved at planlægge og offentliggøre en rejseplan for Athene, hvor man et halvt år i forvejen kan se, hvilke havne Athene lægger til i. Så bliver opgaven for skolens konsulent at klarlægge behovet for efteruddannelse. Blandt

andet ved at få en snak med de lokale fiskere om deres behov.

Jan Mortensen nævnte, at det kunne være medicinkurser og opdatering af disse eller hjælp til det risikovurderingsprogram, som Fiskeriets Arbejds-miljøråd

står bag.

- Og det kunne for eksempel også være et IT-kursus, da der er 12 pc'er ombord på Athene, sagde Jan Mortensen.

Fiskeriets Servicefag
... støtter fiskerne – hver dag!

Fakta

Prisen for sikkerheden

Flemming Jensen fra Uni-Safe Electronics nævnte en række priser på produkterne.

En sender og modtager til AIS har en pris, der starter ved 7000 kr., for en billig model, mens modellen til store skibe koster fra 20.000 kr. og opefter.

Den personlige nødsender koster fra omkring 2000 kr., mens Crewguarden koster fra omkring 3000 kr.

En aktiv radarreflektor koster fra 2000 kr.

Alle priserne er ekskl. moms.

Fiskeribanken meddeler

Særlige frister for låneansøgninger og låneudbetalinger

Fiskeribanken nedlægges d. 31. december 2008, og der kan derfor ikke udbetales nye lån efter denne dato. For at sikre banken tilstrækkelig tid til sagsbehandling er der fastsat følgende særlige frister:

1. september 2008 – sidste frist for ansøgning om nyt fiskeribanklån

1. december 2008 – sidste frist for anmodning om udbetaling af nyt fiskeribanklån

De opstillede frister gælder ikke for ansøgninger om gældsovertagelse og overførsel af lån. Det skyldes, at sådanne ansøgninger også kan indsendes efter bankens nedlæggelse, hvor statskassen har overtaget alle bankens rettigheder og forpligtelser.

Fiskeribanken
Landgreven 4
1301 København K
Tlf. 33 92 80 00